

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie Antică și Arheologie
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Arheologie și Studii Clasice

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Arheologia epocii La Tene						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect.univ.dr. Liliana Suciu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect.univ.dr. Liliana Suciu						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					31
Tutoriat					14
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		127			
3.8 Total ore pe semestru		175			
3.9 Numărul de credite		7			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din sursele primare și interpretarea lor. • Recunoașterea artefactelor, în timpul efectuării cercetărilor arheologice, a raporturilor existente în contextele arheologice; identificarea corectă a pieselor aflate în colecțiile muzeale. • Utilizarea adecvată a limbajului de specialitate, a termenilor tehnici și a conceptelor de bază din domeniul arheologiei și istoriei antice. • Utilizarea metodelor moderne în cercetarea arheologică
Competențe transversale	• Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. • Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue. • Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Obiectivele cursului constau în familiarizarea studenților cu realitățile arheologice ale epocii La Tene precum și cu metodele utilizate în cercetarea siturilor și artefactelor încadrabile în acest interval cronologic.
7.2 Obiectivele specifice	• Familiarizarea studenților cu principalele situri aparținând epocii La Tene din Dacia • Cunoașterea siturilor reprezentative aparținând epocii La Tene din Europe • Familiarizarea cu principalele categorii de artefacte aparținând epocii La Tene (produse pe loc sau importate), a valorii lor în cronologia absolută și relativă, a originii lor și a particularităților specifice lumii daco-gete.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Creatorii civilizațiilor de tip La Tene în Europa (celți, traci, daci)	Prelegere, proiecții, discuții	
2. Sisteme cronologice zonale pentru Europa epocii La Tene. Metode de datare.	Prelegere, proiecții, discuții	
3. Cronologia epocii La Tene în România (începuturi, periodizări etc.)	Prelegere, proiecții, discuții	
4. Celții în România și în ținuturile învecinate (Panonia, Cehia, Slovacia): situri și artefacte	Prelegere, proiecții, discuții	
5. Bastarnii și sarmații pe teritoriul României în	Prelegere, proiecții,	

epoca La Tene (situri și artefacte)	discuții	
6. Situri dacice reprezentative: complexul de cetăți dacice din Munții Orăștiei	Prelegere, proiecții, discuții	
7. Situri dacice reprezentative: Sarmizegetusa Regia	Prelegere, proiecții, discuții	
8. Situri dacice reprezentative: davele de pe Siret	Prelegere, proiecții, discuții	
9. Așezări și fortificații dacice în sudul României		
10. Necropole și morminte izolate în epoca La Tene	Prelegere, proiecții, discuții	
11. Zone sacre și spații de cult în epoca La Tene	Prelegere, proiecții, discuții	
12. Tema rezervată	Prelegere, proiecții, discuții	

Bibliografie

Istoria românilor, vol. I, București, 2001

A.D. Alexandrescu, La nêcropole gête de Zimnicea, în *Dacia* NS, 24, 1980, p. 19-126 I.H.Crișan, *Civilizația geto-dacilor*, I-II, 1993;

Babeș, M., Descoperirile funerare și semnificațiile lor în contextul culturii geto-dacice clasice, în *SCIVA*, 39, 1, 1988

V. Bârcă, *Istorie și civilizație. Sarmatii în spațiul est-carpatic (sec. I a.Chr.- începutul sec. II p. Chr.)*, Cluj-Napoca, 2006

D. Berciu, *Buridava dacică*, București, 1981

H. Daicoviciu, St. Ferenczi, I.Glodariu, *Cetăți și așezări dacice în sud-vestul Transilvaniei*, București, 1989.

S. Fichtl, *La ville celtique. Les oppida de 150 av. J.C. a 15 ap. J.C.*, Paris, 2000.

I. Glodariu, *Arhitectura dacilor (civilă și militară)*, 1983

I. Glodariu, E. Iaroslavschi, A. Rusu-Pescaru, Fl. Stănescu, *Sarmizegetusa Regia, capitala Daciei preromane*, 1996;

V. Kotigorosko, *Ținuturile Tisei Superioare în veacurile III î.e.n – IV e.n.*, Buc. 1995

V. Kruta, *Aux racines de l'Europe. Le monde des Celtes*, Paris, 2001.

N. Lupu, *Tilișca. Așzările arheologice de pe Cățănaș*, 1989;

I. Nemeti, Necropola Latène de la Pișcolt, jud. Satu-Mare (I), în *Thraco-Dacica*, IX, 1-2, 1988; (II), X, 1-2, 1989; (III), XIII, 1-2, 1992; (IV), XIV, 1-2, 1993.

Protase, D., *Riturile funerare la daci și daco-romani*, București, 1971

V. Sârbu, *Dava getică de la Grădiștea*, Brăila, 1996

Sîrbu, V., *Credințe și practici funerare, religioase și magice în lumea geto-dacilor*, Galați, 1993

M. Szabó, *Les Celtes de l'Est. La second age du fer dans la cuvette des Karpates*, Paris, 1992.

S. Teodor, *Regiunile Est-carpătice ale României în secolele V – II, î.d. Chr.*, Buc. 1999

M. Turcu, *Geto-dacii în Câmpia Munteniei*, București, 1979.

V. Ursachi, *Zargidava. Cetatea dacică de la Brad*, 1995, cap. V-VIII;

R. Vulpe, S. Teodor, *Piroboridava. Așezarea geto-dacică de la Poiana*, Buc. 2003

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Metode de datare în arheologie	Prelegere, discuții	
2. Ceramica dacică: tipologie, cronologie, ateliere	Prezentări, proiecții, discuții	
3. Ceramica de import și imitațiile locale	Prezentări, proiecții, discuții	
4. Ceramica dacică pictată: tipuri, decor, tehnici de ornamentare, datare	Prezentări, proiecții, discuții	
5. Artefacte de sticlă: tehnologie, producție, tipologia pieselor de sticlă, importuri și produse locale	Prezentări, proiecții, discuții	

6. Obiecte de bronz descoperite în siturile de epocă La Tene	Prezentări, proiecții, discuții	
7. Piese de vestimentație specifice epocii La Tene: fibule, lanțuri de centură, catarama (tipologie și cronologie)	Prezentări, proiecții, discuții	
8. Piese de podoabă specifice epocii La Tene: brățări, colane, pandantive, cercei.	Prezentări, proiecții, discuții	
9. Artefacte de fier: metalurgia la daci, tipologia și cronologia uneltelor de fier.	Prezentări, proiecții, discuții	
10. Armament ofensiv și defensiv în siturile de epocă La Tene.	Prezentări, proiecții, discuții	
11. Monete utilizate în Dacia epocii La Tene.	Prezentări, proiecții, discuții	
12. Alte categorii de artefacte: piese de os, corn, piatră etc.	Prezentări, proiecții, discuții	

Bibliografie

Bârcă, V., Echipamentul și armamentul defensiv al geto-dacilor în preajma războaielor daco-romane, în Istros, VIII, 1997

I.H. Crișan, Ceramica daco-getică. Cu specială privire la Transilvania, București, 1969.

I. Glodariu, *Relații comerciale ale Daciei cu lumea elenistică și romană*, Cluj-Napoca, 1974.

I. Glodariu, Contribuții la cronologia ceramicii dacice în epoca Latène târzie, în Studii dacice, Cluj-Napoca, 1981, p. 127-165.

I. Glodariu, E. Iaroslavschi, Civilizația fierului la daci, Cluj-Napoca, 1979.

K. Horedt, Die dakischen Silberfunde, în *DaciaNS*, XVII, 1973, p. 127 - 167

E. Iaroslavschi, Tehnica la daci, Cluj-Napoca 1997

A.Rustoiu, *Metalurgia bronzului la daci (sec. II î. Chr. - sec. I. d. Chr.). Tehnici ateliere și produse de bronz*, București, 1996.

A.Rustoiu, *Fibule din Dacia preromană, (sec. II î.e.n. - I e. n.)*, București, 1997.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Competențele dobândite constau în cunoașterea unor aspecte particulare ale epocii La Tene, însușirea metodelor de cercetare arheologică specifice acestui domeniu și posibilitatea aplicării în practică a cunoștințelor dobândite la curs, fie în munca de teren (săpături sistematice sau de salvare) fie în cercetarea muzeală sau de patrimoniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Test scris	50%
10.5 Seminar/laborator	Prezentare referat	Prezentare orală și text	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Prezentarea referatelor			

Data completării

23.04.2015

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....